

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 24/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. R., bytom T., zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/96 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 4. júla 2005 doručené podanie Ing. M. R., bytom T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky*“ a 25. júla 2005 doplnené na výzvu ústavného súdu. Z obsahu doplnenej sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie

jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/96 o ochranu osobnosti a opravu nepravdivých údajov uverejnených v týždenníku Z.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

«Žalobou zo dňa 12. 02. 1996 sa sťažovateľ na Okresnom súde v Nitre domáhal ochrany svojej osobnosti a opravy nepravdivých údajov uverejnených v týždenníku Z... Uverejnené nepravdivé a pravdu skresľujúce skutočnosti sa týkali odvolania sťažovateľa z funkcie prednostu Okresného úradu v N. v decembri 1995 ako aj jeho kandidatúry na post starostu obce T. v roku 1994. Sťažovateľ mal za to a naďalej aj má, že uverejnenými tvrdeniami došlo k zásahu proti jeho cti a bola nimi znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Vzhľadom na uvedené, žalobou žiadal od žalovaného v 1. rade, vydavateľa týždenníka Z., spoločnosti Z., s. r. o., ospravedlnenie sa a zaplatenie sumy 100.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a od žalovaného v 2. rade R. K. - H. z titulu jeho funkcie ako šéfredaktora týždenníka Z., tlačovú opravu nepravdivých údajov v zmysle zákona č. 81/1966 Zb. v ním naformulovanom znení.

Okresný súd v Nitre rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 28. 02. 1997, sp. zn. 10 C 46/96-48 tak, že žalovaného v 2. rade zaviazal uverejniť v týždenníku Z. celostránkovú opravu s presne špecifikovaným znením a žalovanému v 1. rade uložil povinnosť sa v tomto týždenníku ospravedlniť za uverejnenie nepravdivých údajov a zaplatiť sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,- Sk.

Žalovaný v 1. ako aj v 2. rade sa proti predmetnému rozsudku odvolali, domáhajúc sa jeho zrušenia a zamietnutia návrhu. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 19. 02. 1998 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že sa v konaní dopustil viacerých procesných pochybení. Odvolací súd okrem iného zároveň uložil súdu prvého stupňa vyzvať navrhovateľa (sťažovateľa) na odstránenie väd žalobného petitu, jeho upresnenie ako aj vykonať riadne dokazovanie. V zmysle týchto

inštrukcií a výzvy Okresného súdu v Nitre zo dňa 16. 02. 1999 bola žaloba dňa 24. 03. 1999 sťažovateľom upresnená. Nakoľko medzitým podľa oznámenia porušovateľa žalovaný v 2. rade R. K. - H. prestal byť zamestnancom a súčasne šéfredaktorom odporcu v 1. rade, bola dňa 20. 03. 2000 žaloba opätovne prepracovaná a doručená na súd. Dňa 21. 07. 2000 sťažovateľ musel znovu prepracovať petit žaloby, pretože týždenník Z. zmenil vydavateľa, ktorým sa stal nový vydavateľ Z., s. r. o.

Uvedené zmeny na strane žalovaných a následná potreba zmeny žalobného petitu prispeli k neustále sa predlžujúcemu konaniu. Poukazujem predovšetkým na to, že prvé pojednávanie na Okresnom súde v Nitre po zrušení a vrátení veci bolo vytýčené až na 01. 02. 2001, čiže po vyše troch rokoch od rozhodnutia Krajského súdu v Nitre. Nakoľko sa toto pojednávanie neuskutočnilo, bol určený ďalší termín, a to až na 20. 07. 2001. Ani toto pojednávanie sa nekonalo, a preto bolo odročené na 30. 08. 2001. Tento termín tiež neuspel a tak bol neskôr stanovený nový, na 26. 03. 2002. Vo veci sa nepojednávalo aj kvôli tomu, že žalovaní neustále vznášali neopodstatnené námietky zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi, pričom ani v jednom prípade nebolo ich námietke zaujatosti súdom vyhovené. Nekonalo sa ani ďalšie vytýčené termíny, a to 05. 09. 2002, 08. 04. 2003 a 16. 09. 2003. Nakoniec sa žalovaní dostavili až na pojednávanie dňa 21. 10. 2003. Mám za to, že súd mal aj napriek neustálym a navyše neodôvodneným absenciám žalovaných postupovať v súlade s ústavnou zásadou. Podotýkam ešte, že dňa 17. 03. 2003 Okresný súd v Nitre rozhodol, že na základe návrhu sťažovateľa zo dňa 27. 09. 2002 do konania pripúšťa vstup Z., s. r. o. ako žalovaného v 3. rade, pričom odvolanie žalovaných voči tomuto rozhodnutiu bolo odmietnuté. Od pojednávania dňa 21. 10. 2003 bol ďalší termín vytýčený až na deň 02. 12. 2004. Nakoľko žalovaní sa ospravedlnili, pojednávalo sa až 03. 02. 2005, kde muselo opätovne prísť k zmene žalobného petitu a zároveň k zastaveniu konania voči odporcovi v 1. rade Z., s. r. o., nakoľko žalovaný v 1. rade zanikol a bol vymazaný z obchodného registra. Na poslednom pojednávaní konanom vo veci dňa 04. 04. 2005 súd rozsudkom, sp. zn. 10 C 46/96-492 návrh zamietol, konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil a uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť žalovanému v 2. a 3. rade trovy konania.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Okresný súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/96 porušil právo Ing. M. R., bytom T. na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, ako aj podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd.

Ing. M. R. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Nitre povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. “

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť na predbežnom prerokovaní uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

1. Okresný súd rozhodol v namietanej veci sp. zn. 10 C 46/96 rozsudkom vyhláseným 4. apríla 2005 (rozsudok bol vyhotovený 5. mája 2005), doručeným sťažovateľovi (žalobcovi), resp. jeho právnemu zástupcovi 9. mája 2005. Sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy v uvedenom konaní predsedovi okresného súdu 17. apríla 2005, t. j. v období, keď už okresný súd vyhlásil rozsudok vo veci samej. Proti rozsudku podal sťažovateľ 7. júna 2005 odvolanie. Keďže z jeho obsahu nebolo zrejmé, či sa sťažovateľ odvoláva len voči trovám konania alebo aj proti rozhodnutiu vo veci samej, okresný súd si

vyžiadal 13. júna 2005 stanovisko sťažovateľa k tejto otázke. Okresný súd doručil 30. júna 2005 spis Krajskému súdu v Nitre na konanie o odvolaní, pričom tento súd v súčasnosti vo veci koná. Z uvedených skutočností vyplýva, že okresný súd označený sťažovateľom v sťažnosti v čase doručenia tejto sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 4. júla 2005, už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh namietaného konania, prípadne priet'ahy v ňom. V dôsledku toho ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

2. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov v konaní zapríčineného všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv do 31. marca 2005 poskytovali ustanovenia § 17 ods. 1, § 20 až 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) platného a účinného do 31. apríla 2005, resp. po 1. apríli 2005 ustanovenia § 3 ods. 7 a § 62 až 68 zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že sťažovateľ podal 17. apríla 2005 sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch (pozn. sťažnosť na priet'ahy v konaní súdu pritom mohol podať do 31. apríla 2005 aj podľa zákona o štátnej správe súdov). To znamená, že sa uchádzal o dosiahnutie nápravy využitím právneho prostriedku, ktorý mu bol dostupný aj počas predchádzajúceho konania (nečinnosti) okresného súdu, až po vyhlásení rozsudku vo veci samej (4. apríla 2005).

Táto skutočnosť vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde o prípustnosti sťažnosti viedla ústavný súd k vysloveniu záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je tiež neprípustná, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2006